

บทที่ 4

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบการอาชีวศึกษาของประเทศญี่ปุ่นกับประเทศไทยซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ด้านวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง

ทั้งสองประเทศมีวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือจัดการศึกษาให้มีความเสมอภาคกันประชาชนทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการรับการศึกษาตามความสามารถ ปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สถานะทางสังคม เศรษฐกิจ และชาติกำเนิดของครอบครัว นอกจากนี้ทั้งสองประเทศมีการปฏิรูปการศึกษาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาคนให้มีความเข้มแข็งในด้านการศึกษา โดยเริ่มการอาชีวศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนหลักสูตรสายอาชีพ ในปัจจุบันมีวิทยาลัยชุมชนและวิทยาลัยการอาชีพตั้งขึ้นเพื่อรองรับความต้องการและความสนใจของนักเรียน/นักศึกษา ส่วนทางด้านข้อแตกต่างประเทศไทยส่วนมากไม่มีค่านิยมในการเรียน ปวช.และปวส. มีค่านิยมในหลักสูตรปริญญา ทำให้เกิดการว่างงานสูง

ด้านนโยบายและจุดมุ่งหมาย

ทั้งสองประเทศมีนโยบายและจุดมุ่งหมายนั้น กระทรวงศึกษาธิการของทั้งสองประเทศมีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐานการศึกษา หลักสูตร จัดสรรทรัพยากร ประเมินผล และจัดทำรายงานสถิติการศึกษาแห่งชาติเผยแพร่ต่อสาธารณชนมุ่งเน้นผลิตกำลังกำลังคนเมื่อจบการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาสามารถประกอบ

อาชีพได้ มีความรับผิดชอบต่องานวิชาชีพ เคารพต่อความเป็นปัจเจกบุคคล
ความสามารถเฉพาะบุคคล ส่งเสริมให้มีการประเมินผลภายนอกและเปิดสถานศึกษาสู่
ชุมชน หนึ่งทั้งสองประเทศมุ่งเน้นนโยบายในการพัฒนาเอกลักษณ์ของโรงเรียน
ให้อิสระในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาโรงเรียน
ระบบเปิดที่เชื่อถือได้ และให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้
สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติให้มากที่สุด ส่วนข้อแตกต่างประเทศญี่ปุ่นมีนโยบาย
ให้นักเรียน/นักศึกษาที่จบออกไปแล้วเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและความทันสมัยของ
ประเทศ รวมทั้งคนญี่ปุ่นมีภาระหน้าที่ที่ต้องจ่ายภาษีเป็นจำนวนมากให้กับรัฐบาลกลาง
และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและเทศบาลที่บุคคลคนนั้นอาศัยอยู่
หรือทำงานอยู่ ส่วนประเทศไทยเน้นนโยบายที่นักเรียน/นักศึกษาประกอบอาชีพได้และ
คนไทยพยายามหลีกเลี่ยงภาษีที่ต้องจ่ายให้กับรัฐ กรอบมาตรฐานหลักสูตร เช่น
หลักสูตรระยะสั้น ปวช ปวส หลักสูตรฝึกอบรมของกรมพัฒนาฯ รายวิชาที่จัดสอนใน
สถานประกอบการระบบทวิภาค

ด้านบริหารจัดการ

การบริหารจัดการทางด้านอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษาจะเห็นว่าทั้งสองประเทศ
อยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความ
รับผิดชอบเป็นสำนักงาน กรม องค์กรอิสระ จึงส่งผลต่อการทำงานช้าช้อน ขาด
ประสิทธิภาพในการใช้คนและทรัพยากรอำนาจในการตัดสินใจอยู่ที่ส่วนกลาง งานจึงมี
ขั้นตอนมาก และล่าช้า ส่วนในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ทั้งสองประเทศได้นำ ICT
บูรณาการเข้ากับการศึกษาแก่ประชากรและสังคม แต่สำหรับประเทศไทยขาดการ
ส่งเสริมให้สถานศึกษาใช้ ICT สำหรับการศึกษาจากระบบผ่านดาวเทียมอย่างต่อเนื่อง
แต่อย่างไรก็ตามภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารและดำเนินงานทางด้าน
อาชีวศึกษามากขึ้นของทั้งสองประเทศ

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรอาชีวศึกษาและเทคนิคศึกษา จะเห็นได้ว่าทั้งสองประเทศมีทั้งสองประเทศมีหลักสูตร 3 ระดับ ประกาศนียบัตร (Certificate) อนุปริญญา (Diploma) และปริญญา (Bachelor's Degree) โดยนำตัวแบบระบบการศึกษาของประเทศทางตะวันตกมาประยุกต์ใช้ และกำหนดหลักสูตรแกนกลางเป็นกรอบทิศทางในการพัฒนากรอบหลักสูตร ตลอดจนการใช้หลักสูตรและ สื่อการเรียนการสอนของทั้งสองประเทศคล้ายคลึงกัน หลักสูตรที่จัดขึ้น มีการฝึกอบรมกับสถานประกอบการเพื่อเพิ่มพูนทักษะ

ด้านสภาพการณ์ปัจจุบัน

สภาพการณ์ปัจจุบัน จะเห็นว่าทั้งสองประเทศมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษา และมีความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยทั้งสองประเทศได้จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเกิดขึ้น ส่วนทางด้านความแตกต่างนั้นประเทศไทยนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาหรือเทคนิคศึกษาพวกนี้จะถูกมองว่าสติปัญญาไม่ใคร่ดี จึงเข้าเรียนสายตรงเข้าสู่อุดมศึกษาไม่ได้ การที่คนอื่นหรือสังคมมีทัศนะเช่นนี้ต่อนักเรียนอาชีวศึกษา ทำให้พวกเขาเกิดปมด้อย รวมทั้งไม่สามารถการเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ อาจเป็นการมุ่งตอบสนองผลประโยชน์ (รายได้ กำไร) ของผู้จัดการศึกษามากกว่าตอบสนองความต้องการของตลาด

อภิปรายผล

ทั้งประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นต่างตั้งอยู่ในคนละภูมิภาค ประเทศไทยตั้งอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในคาบสมุทรอินโดจีน มีลักษณะยาวมากกว่ากว้าง ลักษณะเหมือนขวาน มีอาณาเขตทางทิศตะวันออกติดลาวและกัมพูชา ทิศตะวันตกติดทะเลอันดามันและพม่า ทิศเหนือติดพม่าและลาว ทิศใต้ติดอ่าวไทยและมาเลเซีย และทิศตะวันออกเฉียงใต้มีชายฝั่งติดอ่าวไทย มีพื้นที่ 513,115 ตารางกิโลเมตรมีที่ราบลุ่มแม่น้ำ

ตอนกลางของประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อสภาพเศรษฐกิจของประเทศที่เป็นเกษตรกรรมไปสู่
ความเป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ทั้งสองประเทศต่างมีความร่วมมือในการพัฒนา
ประเทศร่วมกันเป็นสมาชิกของกลุ่มประเทศอาเซียน

ด้วยทั้งสองประเทศมีระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย โดยมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข จึงส่งผลให้วิวัฒนาการระบบประชาธิปไตยต่อ
ประชาชนของทั้งสองประเทศมีการปกครองในระบบประชาธิปไตย (Democracy) ด้าน
วิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลง

ทั้งสองประเทศมีวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงที่คล้ายคลึงกัน กล่าวคือจัด
การศึกษาให้มีความเสมอภาคกันประชาชนทุกคนมี โอกาสเท่าเทียมกันในการรับ
การศึกษาตามความสามารถ ปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ สถานะทาง
สังคม เศรษฐกิจ และชาติกำเนิดของครอบครัว นอกจากนั้นทั้งสองประเทศมีการปฏิรูป
การศึกษาอย่างต่อเนื่อง การปฏิรูปการศึกษานั้น จึงน่าจะเกิดจากผู้กุมอำนาจสูงสุดของรัฐ
ในอดีตพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ในยุคสมบูรณาญาสิทธิราชย์ จึงได้ทรง
เป็นผู้นำในการปฏิรูปการศึกษาด้วยพระองค์เอง ดังนั้น ในยุคปัจจุบัน ประเทศไทยซึ่งมี
รัฐบาลมาจากการเลือกตั้งของประชาชน ก็ควรปฏิรูปการศึกษาโดยกระบวนการที่เป็น
ประชาธิปไตย คือ ฟังเสียงของประชาชนโดยส่วนรวมด้วย และต้องมีประโยชน์ต่อ
ประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง ทั้งนี้ กระบวนการปฏิรูปการศึกษาของประเทศ
ญี่ปุ่น น่าจะเหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย มากกว่าที่จะใช้กระบวนการ
ปฏิรูปโดยคำสั่งของรัฐมนตรีกระทรวงศึกษาธิการเพียงผู้เดียว เพราะนอกจากจะสนอง
ความต้องการของประชาชนโดยรวมได้มากกว่าแล้ว ยังจะทำให้นโยบายที่ประกาศใช้ มี
การนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่องยาวนาน ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการดำเนินงานทาง
การศึกษา ต้องอาศัยเวลาหลายทศวรรษ เพื่อพัฒนาคนให้มีความเข้มแข็งในด้าน
การศึกษา ตลอดจนการจัดการเรียนรู้การอาชีวศึกษา เพื่อเตรียมกำลังคนระดับต้นและ
ระดับกลางด้านเทคโนโลยีในสาขาวิชาต่าง ๆ ให้ตรงกับความต้องการของสถาน
ประกอบการและตลาดแรงงาน เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้ง
การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ จึงมีความจำเป็นต้องผลิตและพัฒนา
กำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้มีความเหมาะสมในแต่ละสาขาอาชีพและมีปริมาณ

สอดคล้องกับปริมาณความต้องการที่เพิ่มขึ้น การพัฒนาคุณภาพของผู้จบการศึกษาด้าน อาชีวศึกษา จึงต้องตระหนักถึงมาตรฐานอาชีพที่เป็นสากล มีกรอบหลักสูตรที่ยืดหยุ่น มากขึ้น เพื่อความคล่องตัวต่อการปรับและพัฒนาหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคม จึงต้องมีการสนับสนุนให้จัด โปรแกรมวิชาชีพพิเศษ หรือกลุ่มวิชาชีพที่เกิดขึ้นใหม่ที่เป็นไปตามความต้องการของสังคมและประเทศได้ทันที และจะผลักดันให้ผู้จบอาชีวศึกษาในแต่ละระดับเข้าสู่ตลาดแรงงานมากขึ้น (สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 9)

โดยเริ่มการอาชีวศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีการจัดการเรียน การสอนสำหรับนักเรียนที่เลือกเรียนหลักสูตรสายอาชีพ ในปัจจุบันมีวิทยาลัยชุมชนและ วิทยาลัยการอาชีพตั้งขึ้นเพื่อรองรับความต้องการและความสนใจของนักเรียน/นักศึกษา ทางด้านนโยบายและจุดมุ่งหมายทั้งสองประเทศมีนโยบายและจุดมุ่งหมายนั้น กระทรวงศึกษาธิการของทั้งสองประเทศมีหน้าที่กำหนดนโยบาย มาตรฐานการศึกษา หลักสูตร จัดสรรทรัพยากรประเมินผล และจัดทำรายงานสถิติการศึกษาแห่งชาติเผยแพร่ ต่อสาธารณชนมุ่งเน้นผลิดกำลังกำลังคนเมื่อจบการศึกษาทางด้านอาชีวศึกษาและเทคนิค ศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้ มีความรับผิดชอบต่องานวิชาชีพ เคารพต่อความเป็น ปัจเจกบุคคล ความสามารถเฉพาะบุคคล ส่งเสริมให้มีการประเมินผลภายนอกและเปิด สถานศึกษาสู่ชุมชน อนึ่งทั้งสองทั้งสองประเทศมุ่งเน้นนโยบายในการพัฒนาเอกลักษณ์ ของโรงเรียน ให้อิสระในการเลือกโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย พัฒนาโรงเรียนระบบเปิดที่เชื่อถือได้ และให้ความสำคัญกับการจัดสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนให้สอดคล้องกลมกลืนกับธรรมชาติให้มากที่สุด ส่วนข้อแตกต่างประเทศญี่ปุ่น มีนโยบายให้นักเรียน/นักศึกษาที่จบออกไปแล้วเข้าสู่ระบบอุตสาหกรรมและความ ทันสมัยของประเทศ รวมทั้งคนญี่ปุ่นมีภาระหน้าที่ต้องจ่ายภาษีเป็นจำนวนมากให้กับ รัฐบาลกลางและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งระดับจังหวัดและเทศบาลที่บุคคลคน นั้นอาศัยอยู่หรือทำงานอยู่ ส่วนประเทศไทยเน้นนโยบายที่นักเรียน/นักศึกษาประกอบ อาชีพได้และคนไทยพยายามหลีกเลี่ยงภาษีที่ต้องจ่ายให้กับรัฐ กรอบมาตรฐานหลักสูตร เช่น หลักสูตรระยะสั้น ปวช. ปวส. หลักสูตรฝึกอบรมของกรมพัฒนา วิทยุวิชาที่จัดสอน ในสถานประกอบการระบบทวิภาคทางด้านบริหารจัดการทางด้านอาชีวศึกษาและ

เทคนิคศึกษาจะเห็นว่าทั้งสองประเทศอยู่ภายใต้การควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นผู้ดำเนินงานและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบเป็นสำนักงาน กรม องค์กรอิสระ มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างสมดุลทุกด้าน ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 10 เพราะแม้แต่ประเทศญี่ปุ่นที่ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน เป็นอย่างยิ่ง ยังจำเป็นต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างความเจริญด้านวัตถุกับจิตใจ ในการขยายโอกาสการศึกษา เชิงปริมาณ ระดมความคิด ความร่วมมืออย่างกว้างขวางทั่วประเทศ จนมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2542 ที่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 (สิปปนนท์ เกตุทัต, 2545, หน้า 2-3) ซึ่งทั้งประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นต่างให้ความสำคัญกับความเสมอภาคในทุกแผนในช่วงที่ผ่านมาจึงทำให้ความเสมอภาคแตกต่างเพียงเล็กน้อย โดยประเทศไทยมีแนวโน้มความเสมอภาคลดลง ซึ่งประเทศไทยกำลังเร่งรัดดำเนินการอยู่นั้น ควรคำนึงถึงบทเรียนในด้านลบจากประเทศญี่ปุ่นให้มากด้วย เพราะการจัดการศึกษาในระบบโรงเรียนที่ไม่สนองความแตกต่างระหว่างบุคคล และมีจุดหมายปลายทางเพื่อการเรียนต่อในระดับสูงขึ้นเพียงประการเดียว จะก่อให้เกิดค่านิยมของการประเมินความสำเร็จของบุคคล จากประวัติการเรียนในสถาบันการศึกษาที่มีชื่อเสียงเท่านั้น ทำให้เด็กและเยาวชนมีความเครียดอย่างรุนแรง และต้องหาทางออกด้วยวิธีการที่ไม่พึงปรารถนา เช่น การใช้ยาเสพติด การหนีโรงเรียน การก่อเหตุทะเลาะวิวาท เป็นต้น ส่วนในการนำระบบสารสนเทศมาใช้ทั้งสองประเทศได้นำ ICT บูรณาการเข้ากับการศึกษาแก่ประชากรและสังคม รวมทั้งภาคเอกชนได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารและดำเนินงานทางด้านอาชีวศึกษามากขึ้นของทั้งสองประเทศ

ทางด้านหลักสูตรประเทศญี่ปุ่นได้มีการให้ความสำคัญในการกระจายโรงเรียนให้ทั่วถึง คือ มีการให้ความสำคัญในการวางรากฐานการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นอันดับแรก จึงมีนโยบายสร้างโรงเรียนประถมศึกษาจำนวนมาก เพื่อให้เพียงพอกับผู้เรียนมากที่สุด หลักสูตรทุกระดับการศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดทำหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการอาชีวศึกษา มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินในแต่ละด้านเป็นอย่างมาก หลากหลายโครงการ เพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

และแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยมีการประกาศใช้หลักสูตร 3 ระดับ คือ ประกาศนียบัตร (Certificate) อนุปริญญา (Diploma) และปริญญาตรี (Bachelor's Degree) โดยนำตัวแบบระบบการศึกษาของประเทศทางตะวันตกมาประยุกต์ใช้ ตลอดจนจัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น นักเรียนที่จบชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีได้ศึกษาต่อ รวมทั้งประชาชนทั่วไปให้สามารถประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้ ในการพัฒนาหลักสูตรอาชีวศึกษามุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะในการประกอบอาชีพและเน้นความเป็นความเลิศทางวิชาชีพ ตลอดจนพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชาใหม่ที่มีมุ่งเน้นการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นฐานในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ด้านสภาพการณ์ปัจจุบัน การอาชีวศึกษาของทั้งสองประเทศได้มีความร่วมมือกับต่างประเทศมากขึ้น ทั้งประเทศในแถบยุโรป ความต้องการของตลาดแรงงานมีความต้องการสร้างงานด้านวิชาชีพเฉพาะทาง ประเทศญี่ปุ่นมีอัตราการเข้าเรียนต่อค่าใช้จ่ายสาธารณะทางการศึกษาต่อ GDP ที่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และหลังมัธยมศึกษา คิดว่าประเทศไทยตลอดจนค่าอัตราส่วนนักเรียนต่อครูต่อค่าใช้จ่ายสาธารณะรวมทางการศึกษาต่อ GDP มีประสิทธิภาพมากกว่าและอัตราส่วนคะแนนประเมินผลของการศึกษาต่อค่าใช้จ่ายสาธารณะรวมทางการศึกษาเฉลี่ย 3 ปีต่อ GDP คิดว่าประเทศไทย ทั้งนี้เนื่องจากสังคมของประเทศญี่ปุ่นมีลักษณะการดำเนินงานที่มุ่งเน้นคุณภาพ ดังจะพบได้จากทั้งประวัติศาสตร์และความเป็นมาของการจัดการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นมีการพัฒนาคุณภาพมาหลายช่วงระยะตั้งแต่การใช้ปรัชญาทางการศึกษาที่รับเอาทฤษฎีการศึกษาของเฮร์บัต (Herbat) ที่มุ่งเน้นคุณธรรมจริยธรรมอย่างมีคุณภาพร่วมกับการร่วมเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน เพื่อปลูกฝังให้ประชาชนมีจิตใจรักประเทศชาติมาใช้ในการวางแผนการศึกษา (วรินทร์ ววงษ์, 2546, หน้า 65-67) โดยมีการจัดการศึกษาทุกระดับที่เน้นประสิทธิภาพและความเจริญของส่วนรวมมากกว่าความเจริญส่วนบุคคล โดยให้ความสำคัญกับสังคมมากกว่าปัจเจกบุคคล (ศักดิ์ ประสงค์ประทานพร, 2530, หน้า 43-45)

นอกจากนี้ทั้งสองประเทศมีหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนเข้ามามีบทบาทในการจัดการอาชีวศึกษา และมีความร่วมมือกับต่างประเทศ โดยทั้งสองประเทศได้จัดตั้งวิทยาลัยชุมชนในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเกิดขึ้น ส่วนทางด้านความแตกต่างนั้นประเทศไทยนักเรียนที่เข้าศึกษาต่อในสถาบันอาชีวศึกษาหรือเทคนิคศึกษาพวกนี้จะถูกมองว่าสติปัญญาไม่ใคร่ดี จึงเข้าเรียนสายตรงเข้าสู่อุดมศึกษาไม่ได้ การที่คนอื่นหรือสังคมมีทัศนคติเช่นนี้ต่อนักเรียนอาชีวศึกษา ทำให้พวกเขาเกิดปมด้อย รวมทั้งไม่สามารถการเข้าสู่ตลาดแรงงานได้ อาจเป็นการมุ่งตอบสนองผลประโยชน์ (รายได้ กำไร) ของผู้จัดการศึกษามากกว่าตอบสนองความต้องการของตลาด

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ประเทศไทยควรที่จะกำหนดสัดส่วนปริมาณงานขององค์การงบประมาณการศึกษาและวิจัยอย่างสม่ำเสมอทุกปี เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของไทยให้ดียิ่งขึ้นทัดเทียมนานาประเทศ
2. ประเทศไทยควรมีการกระจายอำนาจในการบริหารจัดการอย่างเป็นรูปธรรมโดยเร็วเพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการการศึกษา เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่นที่เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกับ โรงเรียนของรัฐบาลในการจัดการศึกษาภาครัฐ ทำให้รัฐสามารถระดมทรัพยากรทางการศึกษาจากชุมชนโดยไม่ใช้รัฐเป็นผู้รับภาระเพียงผู้เดียว
3. ประเทศไทยควรเร่งในการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา ให้สามารถทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ คือ การเพิ่มศักยภาพในตัวบุคคล แทนการเพิ่มจำนวนคน เพราะงบประมาณค่าใช้จ่ายในองค์ประกอบของงบประมาณ เงินเดือน ค่าจ้างประจำ และค่าจ้างชั่วคราวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี
4. ประเทศไทยควรริบเร่งหาสัดส่วนที่เหมาะสมในการจัดสรรงบประมาณลงสู่แต่ละระดับการศึกษา เพื่อให้การบริหารการศึกษาของประเทศไทยเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ประเทศไทยควรศึกษาว่าการลงทุนทางการศึกษาต่อหัวในแต่ละระดับ การศึกษาควรจะเป็นจำนวนเงินต่ำที่สุดเท่าไรที่จะทำให้เกิดคุณภาพหรือประสิทธิภาพ เพราะการศึกษาจากอัตราส่วนการลงทุนทางการศึกษาต่อ GDP นั้นอาจไม่สะท้อนให้เห็นถึงเงินลงทุนลงทุนทางการ